

A magyar országgyűlések eredete és szervezetük fejlődése a rendi országgyűlések alakulásának kezdetéig cím alatt *Kérészy Zoltán* debreczeni jogakadémiai tanár értékes jogtörténeti munkát adott ki Debreczenben (1898, 111 lap), a mely a magyar országgyűlések eredetét és fejlődését a legrégebb időkől a XV. századig megvilágítja és fejtegeti. Az első fejezet a hunok és avarok gyűléseiről s a magyarok vezérek korabeli nemzetgyűléséről értekezik. A Szent István féle államszervezetet különös tekintettel a törvényhozó hatalom gyakorlatára fejtegeti. Így tovább a sz. István gyűléseit, különösen a királyi tanácsot; majd az Árpádházi többi királyok gyűléseit. Külön fejezetet szentel a székesfehérvári törvénytörvényeknek. A tulajdonképeni országgyűlések keletkezését az utolsó Árpádok és az Anjouk korára teszi; a rendi országgyűlések kezdetét a XIV. sz. végére, illetőleg a XV.-ik elejére (1405). Az utolsó (VIII.) fejezet az országgyűlés elnevezései, alkatelemei, összehívása, helye, ideje, tartama, hatásköre és tanácskozási rendje 1405 előtt címet visel. Az egész tanulmány a források teljes fölhasználásával készült szép munka, a mely *Kérészy Zoltán*t, mint a jogtörténet alapos és szép reményekre jogosító munkását mutatja be. (A munka ára 2 korona.)

Erdélyi Múzeum-Egylet.

I. Igazgató választmányi ülés.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet ig. választmánya f. hó 8-án ülést tartott, melyen az elnöklő Szamosi János alelnök melegen emlékezett meg az egyesület nagyérdemű ellenőrének dr. *Groisz Gusztávnak* haláláról. A választmány részvétét jegyzőkönyvébe iktatta s a megboldogult családjának írásban is kifejezi.

Özv. Constantinus Jánosné asszony Kossuth-bankókat adományozott a régiségértárnak, *özv. Szász Domokosné* úrnő értékes nyomtatványokat a könyvtárnak; köszönettel fogadtattak.

Folyóügyek hosszú sora után legfontosabb tárgy volt a költségvetés megállapítása a folyó évre, a mely azzal az örvendetes végeredménnyel járt, hogy daczára a múzeumi táruk és a szakosztályok évi dotatioja felemelésének, a forgó tőke teremtésére 500 frt felvételének, az igazgatásra és rendkívüliekre az eddiginél nagyobb összeg beillesztésének (melyek a további takarékoszágra módot nyújthatnak): mégis a költségvetés némi csekély többlettel zárul, a mi a mult deficites esztendő után minden esetben örvendetes jelenség. Az összes bevétel 17,115 frt 31 krra
a kiadás 17,103 frt 35 krra

a többlet 11 frt 96 krra

van előirányozva.

Új tagül felvétellett *Légrády Gyula* orsz. képviselő Budapesten, (ajánl. gr. Esterházy Kálmán elnök).

II. Szakosztályi ülés.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölc. nyelv- és történettudományi szakosztálya f. hó 12-én (vasárnap) d. e. 11 órakor népszerű felolvasó ülést tartott az ev. ref. theologia dísztermében, előkelő s nagyrészt hölgyekből álló nagy közönség élénk részvétele mellett.

Márki Sándor alelnök megnyitván az ülést, üdvözli a díszes közönséget, mely a társulat és a program pontjaiba kitűzött néprajz iránti érdeklődésnek így szép számmal való megjelenésével ad kifejezést.

1. *Herrmann Antal* olvasta fel értekezését és tájékoztatását a néprajzi gyűjtésről, mely a Néprajzi Múzeum megalkotása érdekében nem sokára a nagy közönséghez kiadatni fog az E. K. E. néprajzi bizottsága által. A tájékoztatót a „*Különfélék*“ között közöljük. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy *Hermann* értekezésében köszönétet mondott az Erdélyi Múzeum-Egyletnek jóindulatú támogatásáért, hogy nagy tekintélyű nevét, pártfogó egisét e „népszerű“ előadási gyűlésen is átengedte, hogy itt is propagandát csináljunk az Erdélyi Néprajzi Múzeum eszméjének.

2. *Szádeczky Lajos* dr. szabad előadás kíséretében mutatta be bukovinai székely varottasait (a teremben kifüggesztett m. e. 50 darabot), melyet az 1883-iki „*csángó-telepítés*“ alkalmával, melynek *Odescalchi* Arthur herceg mellett egyik intézője volt, *Bukovinában* két alkalommal gyűjtött, s melyek a múlt század közepén a mádéfalvi veszedelem után Csíkszékéből kibujdosott s Hadik András tábornok kormányzó által Moldovából Bukovinába áttelepített székelység között fenmaradtak s a székelyföldi varottasoknak a múlt századi hagyományokat híven megőrzött szép testvér-példányai.

Bemutatta az előadó *Huszka József*-nek a „*Székely ház*“ és a legközelebb megjelent „*Magyar ornamentika*“ cz. nagybecsű műveit is, kiemelve a rokon vonásokat a bukovinai székely házi iparban.

3. *Vikár Béla* dr. tartott szabad előadást a székely népköltés és a finn Kalevala népies hősköltemény közötti levő rokon vonásokról, bemutattván egyes részleteket az ő szép műfordításából (melyek az Erdélyi Múzeumban jelennek meg). Fénypontja volt az érdekes ülésnek *fonográf*val való reprodukálása a finn Kalevala dallamának, székely népdaloknak és magyar balladaszerű népdaloknak a Dunántúl és a Tisza-vidékéről.

Az érdekes és tanulságos ülés 11 órától 1 óráig tartott, melynek szép sikere újabb tervekre buzdította a rendezőseget.